

Egyháztörténelmi adatok.

»Unitaria religión lévők által instituált protestatioról, hogy az ország gyűlésére azon religioról is egy persona candidáltassék.«

(Nyárádszereda, 1713. Junius hó 22).

„Anno domini 1713. 22. Junii generalis congregatio celebrata in oppido Szereda.“

„Az úr, főkirálybíró uram ő kegyelme a ratione sui officii székünknek eddig continuáltatott ususa szerént nemes székünknek bizonyos érdemes tagjait ad diem 25. mensis Junii Szebenben indicáltatott nemes ország gyűlésére követeknek candidálván in facie congregationis, mely candidatióból kimaradván az unitaria religióból álló personák; minthogy elébben, két rendben indicált gyűlésekre expediált unitaria religión lévő *Szent Iváni Sámuel* uram ő kegyelme jó idején magát mentegette, ennek alkalmatosságával az unitaria religio részéről protestatio instituáltatván arról, hogy ha az unitaria religioból is edgy persona követnek az fenn megirt ország gyűlésre nem candidáltatnék, készek lesznek ő kegyelmek, ugy kívántatván feljebb is remonstrálni, etc. Minthogy pedig az mostan kijött regalisban az inseráltatott, hogy az elébbeni gyűlés continuáltatik. Erre nézve az unitaria religioból *Sz. Iváni Sámuel* uram ő kegyelme, mint elébbeni gyűlésekre expediáltatott követ Atyánkfia mostan ujabban is nem religio, hanem szék követjének elválasztatik, ea tamen conditione, hogy ennekutánna se edgy, se más religion levő nemes székünk tagjai ő kegyelmek argumentumául fel ne vegyék, hogy az ország gyűlésre expediálandó követ Atyánkfiái szerént választassanak, mert arra sem most, sem ennekutánna nem lépünk, hanem oly subjectumokat választ, sine consideratione religionis, kik az szék szolgálatjára capaxok lésznek!“

(Kivonat Maros-szék „Generalis congregatiók Protocolluma 1710—1718“ évi jegyzőkönyvéből, 158—159. l.)

Közli: *Biás István.*

»A református és unitárius statusnak a vicekirálybirói hivatal iránti protestatiójáról.«

(Maros-Vásárhely, 1717. október 29.)

„Anno 1717. die 29-na mensis Octobris generalis, seu publica congregatio sedis Marus in civitate Marus Vásárhelyi.“

Vicekirálybíró Dósa Mihály uram hivataljától solito modo elbucszuk.

Hasonlóképpen az notárius is hivataljától elbucszván unanimitate et suffragio sedis megmarasztatik.

Megirt Dósa Mihály uram követséget proponál méltóságos erdélyi generális commendáns és ugyan erdélyországi méltóságos gubernator urak ő excellentiájok szavaival (nem lévén mindazonáltal edgyiktől is ő excellentiájoktól credentialisa), hogy felséges urunk ez hazában leküldött 5 punctumból álló decretumának edgyik része szerint az két vicekirálybíróknak edgyike az catholicus marusszéki statusból választassék és protestál az marusszéki catholicus status, hogy imediate (így) az candidatiót az szerint kívánják.

Választott főkirálybíró urunk által a vicekirálybirói hivatalnak viselésére két református és catholicus rendek candidáltatnak, kik közül az nemes széktől per majora suffragia választatnak az két reformátusok: Nemzetes Makfalvi Dósa Abrahám és Ákosfalvi Szilágyi János uramék, kik is solito more juramentumokat praestálják; ezt látván: Az megirt catholicus status protestál, hogy az vicekirálybíró választás nem az megirt méltóságos generális, erdélyországi commendáns és erdélyországi méltóságos gubernator uruk ő excellentiájok parancsolatja szerint lőtt, melyért az felsőbb helyeket is requirálják őkegyelmek is arról való protestatiojokat in scriptis az nemes szék congregatiójának második napján 30. 8-bris megtartása az protoculumban beadták ő kegyelmek, kívánván, hogy az notarius in veris paribus authentice adja ki őkegyelmeknek és erre nézve:

Az marusszéki református és unitárius statusok is scriptotenus protestatiót adnak bé az protoculumban arról, hogy sem méltóságos erdélyországi generális commendans sem méltóságos erdélyországi gubernator urak ő excellentiájok parancsolatját nem látták az Dósa Mihály uram által proponaltatott követségről, ő kegyelme sem mutatott semmi credentialist, melyhez képest nem engedetlenkedtek az felsőbb méltóságok parancsolati ellen, sőt inkább felséges urunktól kegyelmesen diplomatische confirmált szabadságok szerint per vota et suffragia választottak királybírókat az kiket alkalmasoknak itélt kiki.

(Kivonat Maros-Vásárhelyi „Generalis congregatio Protocolluma 1710—1718.“ évi jegyzőkönyvéből, 323—324. l.) Közli: *Biás István.*